

ASSAIG

Richard Rorty, *El pragmatisme, una versió*. Edició i traducció de Joan Vergés Gifra. EUMO. Vic. 1998.

Richard Rorty, *Pragmatismo y política*. Edició, introducció i traducció de Rafael del Àguila. PAIDÓS. Barcelona. 1998.

Una filosofia per arreglar les coses

MIQUEL PORTA PERALES

El nord-americà Richard Rorty (Nova York, 1931) és un dels filòsofs més interessants i suggerents del segle XX. Format en el si del corrent analític anglosaxó, i influenciat per autors com ara Hegel, Nietzsche, Wittgenstein, Heidegger i, sobretot, el pragmatista Dewey (de fet, Rorty és considerat com un dels més insignes representants del pragmatisme), el nostre home és autor d'un conjunt d'obres (*El gir lingüístic*, *La filosofia i el mirall de la naturalesa*, *Conseqüències del pragmatisme i contingència, ironia i solidaritat*) que ja formen part del corpus filosòfic del nostre se-

gle. I és obligat d'afegir que la figura de Rorty ha estat exalçada o bescantada a parts iguals.

EL PRAGMATISME

La publicació recent de *El pragmatisme, una versió* i de *Pragmatismo y política* permet d'apropar-se a la feina d'aquest controvertit filòsof. I permet d'introduir-se en els dos tipus de qüestions sobre les quals sol reflexionar Rorty: les diguem-ne filosòfiques i les diguem-ne polítiques. A *El pragmatisme, una versió* ens trobem amb l'intent de reconciliar religió i ciència (a la manera de Dewey se'ns proposa que la democràcia realitzi la mateixa funció espiritual que acostuma a fer la religió).

amb la proposta de substituir les idees d'eternitat i sublimitat per les de temps i bellesa, amb l'afirmació que la naturalesa de les coses no és intrínseca sinó que depèn de les relacions mantingudes amb l'entorn, o amb la tesi que diu que la moral té més a veure amb la resolució de problemes que no amb l'obligació de viure conforme a principis. De la seva banda, a *Pragmatismo y política* topem amb el Rorty agressiu, irònic i trencador que literalment parlant trepitja les veritats de certs ismes com ara el progressisme o el socialisme. Així, el filòsof no té cap mena de problema a l'hora de reivindicar els Estats Units, l'individualisme liberal o el tecnocràtic.

car la retòrica antiburguesa i anticapitalista d'una esquerra que encara està per reciclar.

Richard Rorty ha estat titllat de relativista, cínic i nihilista. Potser és cert. Però, en tot cas, es tracta d'un relativisme, un cinisme i un nihilisme d'allò més terapèutic en tant que nega les falses veritats, obre espais per a la reflexió i s'accontenta oferint consells i reformes que es fonamentin en el mètode de prova/error. De fet, Rorty ens brinda l'única filosofia possible i desitjable: la que s'allunya del sistema, la falsa profunditat i el pensament dit elevat i es conforma amb un seguit de suggeriments sobre la manera d'arreglar les coses. O sobre la manera d'ajustar unes coses amb les altres.